رویکرد

اروپا از حفظ برجام به مذاکره موشکی پل زد

وزیر خارجه آلمان گفت که برلین، لندن و پاریس درباره حفظ توافق هسته‌ای با ایران اتفاق‌نظر دارند. وزیر خارجه انگلیس هم گفته است که توافق هسته‌ای ایران باید حفظ شود. به‌رغم حمایت اروپا از برجام اما این کشورها تلاش دارند مسیر گفت‌وگو درباره برنامه موشکی ایران را باز کنند.

در شرایطی که رئیس‌جمهور امریکا برای خروج یکجانبه از برجام اصرار دارد اما کشورهای اروپایی تلاش دارند مانع از فروپاشی این توافق شوند. زیگمار گابریل، وزیر خارجه آلمان روز دوشنبه اعلام کرد که این کشور به همراه انگلیس و فرانسه در زمینه اینکه توافق هسته‌ای با ایران باید تداوم داشته باشد، توافق دارند. به گزارش رویترز، وزیر خارجه آلمان پیش از نشست وزرای اروپایی گفت:«ما متفق‌القول هستیم که می‌خواهیم توافق هسته‌ای با ایران باقی بماند. در غیر این صورت این خطر وجود دارد که این کشور تسلیحات هسته‌ای بسازد.» گابریل همچنین گفته بود که یکی از مسائلی که در نشست بروکسل به آن پرداخته می‌شود، موضوع برجام است؛ اینکه امریکا می‌کوشد آن را زیر سؤال ببرد اما اروپا تمایل دارد که این توافق ادامه داشته باشد. وی ضمن مهم خواندن برجام در زمینه جلوگیری از تکثیر سلاح‌های هسته‌ای در ایران گفته بود که درباره ادامه این توافق و نقش مهم ایران در منطقه با همتایان اروپایی و «فدریکا موگرینی»، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا رایزنی خواهد شد. بوریس جانسون، وزیر خارجه انگلیس هم دیروز در اظهاراتی در بروکسل گفت:«در واقع ما در انتهای تلاش‌های اروپا برای حفظ توافق هسته‌ای ایران هستیم تا تداوم پیدا کند، این‌ها پس از کارهایی است که هفته گذشته در واشنگتن انجام دادیم تا مطمئن شویم آنها در کنگره و کاخ سفید این توافق را از هم نمی‌پاشند.» به گزارش سایت وزارت خارجه انگلیس، وی تأکید کرد:«روشن است که تلاش‌ها همه درباره این است که ببینیم چکار می‌توانیم بکنیم تا با برخی از مسائل اخلال‌گرایانه‌ای (!) که ایران در منطقه انجام می‌دهد، مقابله کنیم اما در عین حال نباید فقط جنبه‌های منفی را ببینیم و جنبه‌های مثبت را نادیده بگیریم بنابراین باید این توافق هسته‌ای حیاتی را حفظ کنیم.» تلاش اروپایی‌ها برای حفظ برجام در حالی است که اخیراً برخی مقامات اروپایی از مذاکره درباره برنامه موشکی ایران سخن گفته‌اند. امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه روز جمعه در دیدار با مقامات سعودی مدعی شده بود که یک برجام دیگر بر سر برنامه موشکی نیاز است و برای این منظور اگر لازم باشد فشارها علیه ایران تشدید خواهد شد. تکاپوی اروپا برای برجام موشکی در شرایطی است که مقامات ایرانی بارها گفته‌اند که برنامه موشکی قابل مذاکره نیست و ارتباطی با برنامه هسته‌ای ندارد.

چالش

ادامه فشارها برای برکناری جانسون به خاطر اقرار به جاسوسی زاغری

چندی پیش وزیر امور خارجه انگلیس در کمیسیون روابط خارجی پارلمان انگلیس اقرار کرد که نازنین زاغری را، شهروند ایرانی - انگلیسی مشغول آموزش خبرنگاری در ایران بود و به این ترتیب نشان داد که قوه قضائیه ایران در موضع خود علیه زاغری به حق است. با وجود گذشت حدود دو هفته از این افشاگری، این موضوع همچنان در صدر اخبار انگلیس و همچنین مورد توجه کاربران شبکه‌های اجتماعی است و موج درخواست‌ها برای استعفای وی ادامه دارد.

بوریس جانسون دو هفته پیش در آن جلسه اشاره کرده بود که نازنین زاغری وقتی در حال آموزش روزنامه‌نگاران در ایران بوده دستگیر شده است، این برخلاف گفته‌های همسر زاغری- راتکلیف و همچنین کارفرمای او بنیاد رویترز تامسون است که می‌گویند خانم زاغری برای تعطیلات و دیدار با خانواده به ایران سفر کرده و دختر خردسالش را هم با خود برده بود. بنیاد رویترز تامسون از جانسون خواست که این «اشتباه جدی» را تصحیح کند و وزارت خارجه انگلیس نیز در پاسخ تأکید کرد که «اظهارات هفته پیش وزیر خارجه مبنای قابل توجیهی برای طرح اتهامات تازه علیه نازنین زاغری -راتکلیف فراهم نمی‌کند.» وزیر خارجه انگلیس بعد از سخنان افشاگرانه‌اش مجبور به تغییر مسیر شد و سعی کرد دوباره توپ را به میدان ایران بیندازد و ضمن انتقاد از تشکیل پرونده علیه خانم زاغری -راتکلیف، گفت که حتی شدیدترین مجموعه ادعاهای ثابت نشده ایران علیه او، بازداشت و رفتاری که با او می‌شود را توجیه نمی‌کند. وی حتی بعد با وزیر خارجه ایران تماس گرفت اما همه این کارها مخالفان را راضی نکرده است. جنجالی که بر سر افشای ملاقات‌های پریتی پاتل، وزیر توسعه بین‌المللی بریتانیا با مقامات اسرائیلی درگرفت و به استعفای خانم پاتل منجر شد، چند روزی بوریس جانسون را از سرخط خبرها دور نگه داشت اما گزارش صدا و سیمای ایران درباره اقرار جانسون درباره جاسوسی زاغری در شبکه‌های اجتماعی بریتانیا توجه کاربران را جلب کرد و نخست‌وزیر بریتانیا را دوباره در معرض توجه قرار داد. جرمی کوربین، رهبر حزب مخالف در یادداشتی که صبح دیروز در هفته‌نامه آبزرور منتشر شده، به شدت از بوریس جانسون انتقاد کرد و از ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا خواست او را اخراج کند. کوربین با اشاره به اظهارنظرهای جنجال‌برانگیز جانسون نوشت او مدت زیادی است که «اسباب شرمساری ملی» بریتانیا است: «نگاه استعماری رو به عقب او کاملاً با واقعیت جامعه متنوع و مدرن ما بیگانه است. ما باید به استقبال قرن بیست و یکم برویم نه اینکه در حسرت قرن نوزدهم باشیم.» او نوشت که «بی‌کفایتی» و فقدان «حساسیت فرهنگی» آقای جانسون به کشور لطمه زده و او باید برکنار شود. صادق خان، شهردار لندن از حزب کارگر هم در برنامه اندرو مار بی‌بی‌سی خواستار کناره‌گیری بوریس جانسون شد. در این میان مایکل گوو، وزیر محیط زیست بریتانیا هم وارد صحنه شد و با حضور در همین برنامه در دفاع از جانسون گفت: «متهم اینجا کیست؟ ایران و عملکرد قوه قضائیه و سپاه پاسداران.» اگر فکر کنیم مقصر دانستن سیاستمداران یک دموکراسی، کار درستی است اشتباه کرده‌ایم، سیاستمدارانی که سعی می‌کنند برای شرایط دشوار زنی که در ایران زندانی شده کار درست را انجام دهند مقصر نیستند بلکه حکومتی که «ناقض زنجیره‌ای حقوق بشر و دولت حامی تروریسم» است مقصر است. اما پاسخ مایکل گوو به سؤال اندرو مار که نازنین زاغری در ایران چه می‌کرد خود به جنجال دامن زد، او در پاسخ گفت «نمی‌دانم» اما «به آنچه همسرش می‌گوید اعتماد می‌کنم.»

تنش

زخمی‌شدن یک سرباز در مرز ۲ کره

کره جنوبی از درگیری نظامی میان نیروهای ارتش دو کره در مرزهای مشترک خبر داد.

همزمان با سفر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا به شرق آسیا، درگیری‌ها بین کره شمالی و جنوبی تشدید شده است. به گزارش آسوشیتدپرس، کره جنوبی روز دوشنبه اعلام کرد که سربازان کره شمالی با شلیک گلوله یک سرباز ارتش را که تصمیم داشت به سمت کره جنوبی فرار کند، زخمی کردند. این سرباز در شرایطی که در یک روستای مرزی دو کره در حال فرار بود، زخمی شد. این درگیری در حالی است که در چند ماه اخیر تنش میان دو کره بر سر بحران اتمی پیونگ یانگ تشدید شده است و نگرانی‌های بسیاری نسبت به درگیری نظامی میان دو کره و همچنین میان کره شمالی و امریکا وجود دارد. در ماه‌های اخیر رزمایش‌های متعدد امریکا و متحدانش در شبه‌جزیره کره به تشدید تنش‌ها در این منطقه دامن زده است و پیونگ یانگ در واکنش به تحرکات امریکا تهدید کرده است که به جزیره گوام حمله اتمی می‌کند. از سوی دیگر، مارک شورت، مدیر امور قانونگذاری کاخ سفید اعلام کرد: دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا معتقد است تهدید تسلیحات هسته‌ای کره شمالی بسیار بزرگ‌تر از مداخله ادعایی روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ امریکا است.

گفت‌وگوی حریری ابهامات را بیشتر کرد

کمدی تلویزیونی ریاض

گزارش یک

مصاحبه سعد حریری با شبکه تلویزیونی المستقبل نه تنها کسی را متقاعد نکرد بلکه حواشی پشت صحنه آن شکی نگذاشت که نخست‌وزیر لبنان مجبور است هر آنچه را که سعودی‌ها به او می‌گویند، تکرار کند.

اواخر شب یک‌شنبه شبکه تلویزیونی المستقبل مصاحبه‌ای با سعد حریری نخست‌وزیر مستعفی لبنان پخش کرد. این مصاحبه تقریباً پس از گذشت یک هفته پس از استعفای ناگهانی حریری در ریاض صورت گرفت. تا قبل از مصاحبه شواهد و قرائن حاکی از آن بود که پادشاهی آل‌سعود سعد حریری را به نوعی تحت بازداشت خانگی قرار داده و او را مجبور کرده استعفا دهد، حتی منابع خبری گزارش دادند محمد بن سلمان فرزند پادشاه به امانول ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه اجازه نداده با سعد حریری دیدار کند. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد سعودی‌ها تصمیم گرفتند با ترتیب دادن یک مصاحبه سعد حریری بگوید «من در عربستان کاملاً آزادم و چند روز دیگر به لبنان بر می‌گردم.» اما این حرف‌های سعد حریری نه تنها با آنچه که از پشت صحنه مصاحبه دیده شد، مغایرت داشت، بلکه همانطور که آسوشتیدپرس نوشت «سؤال‌های تازه‌ای ایجاد کرد.» این خبرگزاری در توصیف حواشی این مصاحبه نوشت: «در یک نقطه از مصاحبه، چشم‌های حریری به نقطه‌ای در اتاق پشت سرش خیره شد. دوربین تلویزیونی در یک لحظه تصاویری از یک مرد در گوشه پشتی ضبط کرد که چیزی شبیه یک کاغذ لوله شده در دستانش داشت. دوربین تلویزیونی تصویر را از این مرد که چهره‌اش داخل کادر قرار نداشت برگرداند اما ناگهان روی چهره خشمگین و آکنده از نفرت حریری ثابت شد.» این لحظات خیلی زود در شبکه‌های مجازی به‌ویژه توئیتر در میان کاربران چرخید و شاهد دیگری بر بازداشت اجباری حریری بود.

خبرگزاری آسوشیتدپرس همچنین نوشته چهره حریری در مصاحبه روز یک‌شنبه خسته و غمگین بود و او در برخی جاها تلاش می‌کرد بغضش را پنهان کند. او بارها و به نحوی غیرمعمول آب خورد و بعد از تمام شدن محتوای لیوان، باز هم آب خواست. در یک صحنه، مجری لیوان آب خودش را جلوی حریری گذاشت. در همین حال، روزنامه امریکایی «نیویورک تایمز» در گزارشی با اشاره به این مصاحبه تلویزیونی تأکید کرد که این گفت‌وگو اصلاً قانع‌کننده نبود و تردیدها را درباره گروگان گرفته شدن وی در عربستان سعودی برطرف نکرد. «عبدالباری عطوان»، از تحلیلگران سرشناس عرب نوشت: «این مصاحبه می‌بایست سر و صدا و هیاهویی را که اقدام حریری در خواندن بیانیه استعفای خود از صفحه تلویزیون سعودی العربیه ایجاد کرده بود، فرومی‌نشاند اما چیزی که اتفاق افتاد دقیقاً خلاف این بود و هیزم آشوب و بلوا را بیشتر کرد.» بر اساس نوشته عطوان، «همراه نشدن تیم فنی اعم از تصویربرداران و عوامل فنی با خانم بولا یعقوبیان که این مصاحبه را برای شبکه تلویزیونی المستقبل که در آن کار می‌کند، انجام داد ابهامات بسیاری را درباره شرایطی که وی در آن قرار داشته برانگیخت و به بسیاری و از جمله خود ما ثابت کرد که آقای حریری در شکل و سیاقی که به وی دیکته شده، سخن می‌گوید. «این شرایط باعث شده مقامات و رسانه‌های لبنانی از پیش مصاحبه حریری را فاقد اعتبار بدانند. میشل عون، رئیس‌جمهور لبنان قبل از پخش مصاحبه گفته بود که هرچه آقای حریری از عربستان سعودی اعلام کند، انعکاس حقیقت نیست و نتیجه وضعیت مشکوک وی در این کشور است و نباید جدی گرفته شود و همچنین دست‌کم پنج شبکه تلویزیونی لبنان به دلیل نگرانی در خصوص اینکه آیا حریری می‌تواند آزادانه صحبت کند، از پخش این مصاحبه تلویزیونی امتناع ورزیدند.

■ امید به بازگشت حریری

همانطور که ناظران در همان ابتدا گفتند این اقدام سعودی‌ها نیز نه تنها برای آنها نتایج معکوس به همراه داشت بلکه به نظر می‌رسد آنها مجبور هستند هر چه سریع‌تر با بازگشت سعد حریری به بیروت موافقت کنند. میشل عون، رئیس‌جمهور لبنان پس از مصاحبه، با مثبت قلمداد کردن این سخنان آن را نشانه‌ای مثبت دانست که می‌تواند حتی احتمال پس گرفتن استعفا را نیز به دنبال داشته باشد. نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان در واکنش به اظهار نظر سعد حریری در مصاحبه با شبکه المستقبل مبنی بر احتمال بازگشتش از استعفا گفت، عدول از استعفا عین عدالت است. پیش‌تر بری گفته بود استعفای سعد حریری باید بر اساس یک اقدام قانونی و در چارچوب حاکمیت ملی لبنان صورت گیرد و این استعفا پذیرفته نخواهد شد، مگر آنکه در خاک لبنان اعلام شود.

■ ولایتی مرا تهدید نکرد

سعد حریری در بخشی از مصاحبه خود گفت: من به ولایتی گفتم که مداخله‌های ایران در کشورهای عربی قابل قبول نیست. هیچ تهدیدی از سوی ولایتی علیه من صورت نگرفت. این موضع حریری پس از آن صورت می‌گیرد که بعضی سایت‌های خبری مدعی شده بودند علی اکبر ولایتی در سفر خود به بیروت حریری را تهدید کرده «عاقبت پدرتان در انتظارتان است.» از سوی دیگر، فارس به نقل از یک منبع آگاه گزارش داد: پاسخ منفی ولایتی به درخواست‌های دیکته شده سعودی‌ها به حریری در خصوص حمایت ایران از یمن علت استعفای نخست‌وزیر لبنان بود. این منبع آگاه در خصوص این مذاکرات محرمانه فاش کرد: در این دیدار حریری با طرح درخواست سعودی‌ها از دکتر ولایتی خواسته که ایران دست از حمایت از مردم مظلوم یمن بردارد و روابط خود را با کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس بهبود بخشد. وی گفت: مشاور امور بین‌الملل رهبر معظم انقلاب نیز در پاسخ از حریری خواسته تا سعودی‌ها بمباران مردم بی‌گناه و حصر اقتصادی و دارویی این کشور را متوقف کنند تا مسیر گفت‌وگو با ملت یمن باز شود. وی افزود: درخواست نابجای حریری و سعودی‌ها این بود که جمهوری اسلامی ایران در موضوع یمن، جانب حق را رها کند اما چون ناامید شدند بلافاصله سعد حریری را به ریاض فراخواندند تا وی استعفای خود را در خارج از خاک لبنان اعلام نماید.

رویکرد

وزیر خارجه قطر: منافع مشترکی با ایران داریم

وزیر خارجه قطر با اشاره به اینکه ایران همسایه کشورهای حاشیه خلیج فارس است، تأکید کرد، ما منافع مشترکی با ایران داریم.

در شرایطی که کشورهای عربی به رهبری عربستان، قطر را به خاطر همکاری با ایران تحریم کرده‌اند، اما مقامات دوحه به حل اختلافات منطقه‌ای با ایران تأکید دارند. محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، وزیر خارجه قطر می‌گوید که اتخاذ هرگونه رفتار تنش‌آمیز بین عربستان و ایران احتمالاً به ایجاد بحران جدیدی منجر می‌شود که منطقه تاب تحمل آن را ندارد. آل ثانی یک‌شنبه شب در مصاحبه با شبکه تی‌آرتی ترکیه تأکید کرد:«ایران همسایه کشورهای حاشیه خلیج فارس است و ما منافع مشترکی با آن داریم و بایستی بحران به وجود آمده نیز از طریق گفت‌وگو حل شود.» وزیر خارجه قطر تصریح کرد که کشورهای محاصره‌کننده قطر دست از تشدید تنش با قطر برنداشته‌اند و همچنان با گفت‌وگو مخالفت می‌کنند در حالی که منطقه در وضعیت متشنج، کشمکش و اظهارنظرهای تنش‌آمیز بسر می‌برد. رئیس دستگاه دیپلماسی قطر همچنین اظهار داشت که درایت کافی در منطقه برای متوقف کردن تنش موجود و مقابله با ماجراجویی‌های سیاسی وجود ندارد. آل ثانی بر ضرورت پرهیز از ایجاد بحران‌های جدید بدون وجود استراتژی خروج از این بحران‌ها تأکید کرد. وی گفت که میانجیگری کویت همچنان اصل و اساس حل بحران قطر است که از حمایت بین‌المللی نیز برخوردار است و ما آمادگی خود را برای گفت‌وگو اعلام کرده‌ایم اما کشورهای محاصره‌کننده قطر با گفت‌وگو مخالفت کرده و روش‌های غیرقابل قبولی را در پیش گرفته‌اند. وزیر خارجه قطر در ادامه اظهار داشت که منشور شورای همکاری خلیج فارس از اهمال آشکار رنج می‌برد و بایستی این منشور اصلاح شود. وی ضمن ابراز امیدواری برای بازگشت اعتماد به شورای همکاری خلیج فارس گفت که البته این اعتماد هرگز همانند سابق نخواهد شد مگر اینکه معیارهای روشن و شفافی داشته باشد. آل ثانی همچنین با اشاره به کثرت طرف‌های بحران لبنان، اوضاع این کشور را دارای حساسیت خاص برشمرد و بر مداخله نکردن در امور داخلی لبنان تأکید کرد.

گزارش ۲

تحت فشارهای بین‌المللی و شرایط میدانی رو به تغییر

ریاض از محاصره «تحت نفوذ یمن» عقب نشست

عربستان سعودی تنها چند روز بعد از محاصره زمینی و دریایی یمن، تحت فشارهای بین‌المللی گفته که محاصره این کشور را لغو می‌کند. البته محاصره مناطقی برداشته خواهد شد که تحت کنترل «عبد ربه منصور هادی» رئیس‌جمهور مستعفی تحت نفوذ رهبری عربستان قرار دارند. هشدارهای بین‌المللی درباره وخامت شرایط انسانی یمن تشدید شده و خبرنگاران حاضر در یمن هشدار داده‌اند در صورت ادامه محاصره تا هفته بعد، صدها مرد و زن بیمار قربانی خواهند شد.

بیش از ۲۰ نهاد کمک‌رسانی بین‌المللی طی روزهای گذشته درباره وضعیت فاجعه‌باری هشدار داده‌اند که محاصره یک هفته‌ای عربستان به وجود آورده است. جمعه گذشته یمنی‌ها با موشک «برکان ۲» پایگاه ملک خالد در ریاض پایتخت عربستان را هدف قرار دادند که البته منابع امینتی سعودی می‌گویند که این موشک را در آسمان ریاض منفجر کرده‌اند. بعد از این حمله موشکی، ریاض آن را به تهران نسبت داد و یمن را از هوا، زمین و دریا محاصره کرد. با گذشت چند روز از این محاصره که از آغاز جنگ یمن بی‌سابقه است، دست‌کم ۲۲ نهاد بین‌المللی بشردوستانه درباره تبعات انسانی آن هشدار داده‌اند. آنها در بیانیه مشترکی گفته‌اند که ذخایر فعلی واکسن فقط یک ماه دوام می‌آورد. اگر محموله‌های جدید دارو به انبارها وارد نشود، شیوع بیماری‌های واگیردار مانند سرخک، دور از انتظار نخواهد بود و این مسئله، عواقب مرگباری خواهد داشت. همچنین در تازه‌ترین هشدار، رئیس مؤسسه خیریه آکسفام اعلام کرد: جامعه بین‌المللی باید ائتلاف عربی را برای بازگشایی بنادر یمن و لغو محاصره این کشور متقاعد کند. به گزارش اسپوتنیک، شین استیوسان گفته است:«محاصره یمن در حال حاضر نه تنها از ورود هرگونه کمک بشردوستانه به این کشور جلوگیری می‌کند بلکه باعث افزایش قیمت مواد غذایی می‌شود و این امر تشدید وخامت اوضاع در یمن را به دنبال دارد. اگر این محاصره ادامه یابد این کشور به خصوص در مناطق روستایی بلافاصله دچار قحطی می‌شود.» استیوسان می‌گوید:«در حال حاضر ۱۷ میلیون یمنی از وخامت وضعیت مواد غذایی رنج می‌برند و می‌توان گفت که یک چهارم جمعیت این کشور به شدت گرسنه هستند.» هشدارها طی روزهای اخیر به قدری افزایش یافته که سفارت امریکا نیز هشدار داده است که تهدیدات گرسنگی و بیماری هر روز در یمن افزایش می‌یابد. لذا از عربستان و ائتلاف آن می‌خواهیم که مانع عملیات امدادرسانی و ورود کمک‌های انسان دوستانه به یمن نشوند. خبرنگار شبکه خبری الجزیره در گزارشی به تبعات تشدید محاصره هوایی و دریایی یمنی‌ها از سوی عربستان پرداخته و هشدار داده است:«تا هفته آینده، صدها مرد و زن بیمار یا پیر یمنی در صورت ادامه محاصره این کشور از سوی عربستان، خواهند مرد.» دیروز همچنین صدها هزار نفر از شهروندان یمنی در صنعا به دعوت جنبش انصارالله در محکومیت بسته شدن مبادی ورودی یمن و ادامه حملات جنگنده‌های سعودی به غیرنظامیان، تظاهرات و سکوت مجامع بین‌الملل به اصطلاح حقوق بشر را محکوم کردند. شرکت‌کنندگان در این تظاهرات، با سر دادن شعارهایی، هر نوع تسلیم شدن و زانو زدن در برابر ائتلاف سعودی را رد کردند و همزمان، از جامعه جهانی خواستند به مسئولیت‌های انسانی خود در برابر رنج ملت یمن عمل کند. بر اساس گزارش شبکه تلویزیونی العالم، سخنگوی ارتش نیز هشدار داده که نیروهای یمنی در پاسخ به حملات سعودی و بستن گذرگاه‌های مرزی این کشور، منابع مالی تولیدی و اقتصادی عربستان را هدف قرار خواهند داد. همزمان، انصارالله نیز با صدور بیانیه‌ای تهدید کرد که در واکنش به بسته شدن بنادر یمن از سوی ائتلاف متجاوز عربی کشتی‌ها و نفتکش‌های متجاوزان را هدف قرار خواهد داد.

■ شمارش معکوس شکست ریاض

با تشدید فشارهای بین‌المللی، روز گذشته نماینده عربستان در سازمان ملل اعلام کرد که ائتلاف تحت رهبری ریاض، بازگشایی فرودگاه‌ها و بنادر دریایی در یمن را آغاز می‌کند. البته محاصره مناطقی برداشته خواهد شد که تحت کنترل «عبد ربه منصور هادی» رئیس‌جمهور مستعفی تحت نفوذ رهبری عربستان قرار دارند. بر اساس گزارش آسوشیتدپرس، در بیانیه نماینده عربستان سعودی در سازمان ملل آمده است: «گام اول در این پروسه، ظرف ۲۴ ساعت برداشته می‌شود و شامل بازگشایی تمامی بنادر مناطق تحت کنترل دولت مستعفی یمن می‌شود. سعودی‌ها وعده کرده‌اند که سه بندر «عدن»، «المخا» و «مکلی» بازگشایی خواهند شد. هرچند فشارهای بین‌المللی یک دلیل عمده عقب‌نشینی سعودی‌ها است ولی پایگاه خبری-تحلیلی «النجم‌الثاقب» یمن در گزارشی با عنوان «آغاز شمارش معکوس شکست تجاوز سعودی به یمن» نوشت: همه نشانه‌ها و شواهد در زمینه‌های مختلف نظامی، سیاسی و اقتصادی حاکی از نزدیکی زیاد شکست نهایی تهاجم سعودی-امریکایی به یمن است. النجم‌الثاقب آورده است: تحرکات نظامی ارتش و کمیته‌های مردمی در میدان نبرد در جبهه‌های مختلف اعم از نهم، تعز، لحج و جبهه‌های مرزی نجران، جیزان و عسیر مژده پیروزی داده است و نبرد برای رسیدن به پیروزی نهایی آغاز شده است.

نگاه

سید رحیم نعمتی

روح سرگردان بن‌سلمان در مصاحبه حریری

سعد حریری سرانجام پس از یک هفته از استعفایش، مصاحبه‌ای را با شبکه تلویزیونی المستقبل انجام داد؛ شبکه حزبی که او رهبری آن را به عهده دارد. هرچند که دفتر این شبکه در بیروت است اما بولا یعقوبیان به ریاض آمده بود تا بتواند این مصاحبه را با حریری انجام دهد و برخلاف تجربه گذشته‌اش، آن قدر در انجام این مصاحبه حساسیت به خرج می‌داد که حریری از او خواست تا آرام بگیرد. این دعوت به آرامش در حالی بود که خود حریری هم چندان آرامشی نداشت و برخلاف چهره بشاش گذشته، این بار با چهره‌ای خسته و البته نگران در مقابل دوربین ظاهر شده بود. به هر حال، مصاحبه حریری پخش شد تا شاید تأثیری بر غیبت یک هفته‌ای او بگذارد و به خصوص این پیام را به لبنانی‌ها برساند که نخست‌وزیر آنها آزاد است و هر چه می‌کند بنابر اراده خود او است اما باید دید این نتیجه به دست آمده و آل‌سعود به هدف خود از این مصاحبه رسیده است یا نه؟

با نگاهی کوتاه به کل مصاحبه می‌توان نکاتی را دید که حتی یعقوبیان هم نتوانست آنها را نادیده بگیرد. مهم‌ترین و قابل‌توجه‌ترین نکته حضور ناگهانی مردی در کادر تصویر بود که باعث شد حریری متوجه او شود و یکی دو بار نگاه خود را از دوربین بدزدد تا بداند آن مرد نامعلوم از او چه می‌خواهد. یعقوبیان در تماس تلفنی با عمرو ادیب، خبرنگار مصری، توضیح داده این مرد یکی از افراد تیم کاری حریری است که می‌خواسته موضوعی را به حریری متذکر شود، هرچند که خود او چیزی نشنیده و هر چه اتفاق افتاده تنها یک اشتباه فنی بوده و نه چیزی دیگر. این توضیح یعقوبیان نه تنها تردیدها را نسبت به آن مرد نامعلوم از بین نبرده بلکه باید گفت به نحوی تردیدها را تأیید کرده چرا که حتی خود یعقوبیان هم نتوانست بگوید آن مرد نامعلوم چه چیزی را به حریری گفته، در حالی که فاصله چندانی با نخست‌وزیر لبنان نداشت. همین تردید در تحلیل روزنامه لبنانی الاخبار نسبت به این موضوع دیده می‌شود که حضور این مرد نامعلوم در مصاحبه را باعث افزایش تردیدهای مخاطبان مصاحبه می‌داند و اینکه «محاصره حریری از سوی نیروهای امنیتی چیزی فراتر از یک واقعیت است.» علاوه بر این نکته، باید به عدم اطلاع یعقوبیان از زمان و مکان مصاحبه و حتی پخش مستقیم یا ضبط آن توجه کرد که همگی نشان از فضای امنیتی حاکم بر این مصاحبه داشته و باید به تیم عکاسان او توجه کرد که به طور معمول با او در این دست مصاحبه‌ها حاضر می‌شدند اما خبری از آنها در این مصاحبه نبود. قرار گرفتن حریری و یعقوبیان پشت یک میز به شکلی که در این مصاحبه دیده شد، آن قدر مصنوعی است که نمی‌توان گفت به اختیار خود به این نحو نشسته باشند آن هم با توجه به جایگاه سیاسی حریری و تجربه خبرنگاری یعقوبیان.

هیچ شکی نیست که آل‌سعود این مصاحبه را ترتیب بدهد تا موج ضد خود در لبنان طی یک هفته اخیر را خنثی کرده باشد. باید توجه داشت که این موج حتی در شهر طرابلس هم دیده شد که به‌طور سنتی پایگاه اجتماعی احزاب طرفدار سعودی‌ها است اما حبس حریری باعث شده بود تا مردم این شهر عکس‌های محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی، را بسوزانند. باید گفت که نکات پرابهام در مصاحبه آن قدر بود که از دید لبنانی‌ها مخفی نماند تا آنجا که حتی به نظر روزنامه امریکایی نیویورک تایمز؛ بعید است این مصاحبه «بتواند سردرگمی‌ها و تردیدها پیرامون مسئله آزادی وی و یا گروگان بودن در دست سعودی‌ها و یا حتی تردیدها درباره تحت فشار بودن برای استعفایش به عنوان بخشی از استراتژی بزرگ‌تر سعودی‌ها برای افزایش فشار بر ایران به عنوان رقیب منطقه‌ای آنها را از بین ببرد.» در واقع، سعودی‌ها حتی حاضر شده بودند نسبت به متن استعفا، لحنی ملایم‌تر به حریری بدهند تا تأثیرگذار باشد اما این کار را آن قدر تصنعی انجام داده‌اند که نتوانسته کم‌ترین تأثیری را داشته باشد و لبنانی‌ها را نسبت به سخنان حریری در این مصاحبه قانع کند. در مقابل، لبنانی‌ها به صورت یکپارچه سیاست اصولی بازگشت حریری به کشور خود را مطرح کرده‌اند تا آن موقع در مورد سخنان و مواضع او تصمیم‌گیری بشود. این موضعی است که سیدحسن نصرالله در دو سخنرانی خود مطرح کرده و برخوردار از حمایت میشل عون، رئیس‌جمهور لبنان و دیگر احزاب و شخصیت‌های لبنانی و حتی حزب المستقبل حریری است. حالا باید دید حریری می‌تواند در وعده‌اش در این مصاحبه در مورد بازگشتش به لبنان طی دو سه روز آینده عمل بکند یا اینکه همچنان در دست سعودی‌ها می‌ماند تا مبدل به اهرم فشاری بر دولت و مردم لبنان باشد.

اخبار کوتاه

■ یونسکو: خروج امریکا مسئله حادی نیست

اودری آزولی، رئیس جدید سازمان یونسکو روز دوشنبه تصمیم اخیر امریکا برای خارج شدن از این نهاد فرهنگی سازمان ملل را کم‌اهمیت دانست و تأکید کرد این سازمان برای دوره‌های طولانی بدون حضور واشنگتن توانسته به کارش ادامه دهد. اودری آزولی در مصاحبه با رادیو فرانس اینتر اظهار کرد:«امریکا قرار نیست شروع یک پایان» برای سازمان یونسکو باشد.» ماه گذشته میلادی امریکا و اسرائیل اعلام کردند که از سازمان یونسکو خارج می‌شوند و این سازمان را متهم به «غرض‌ورزی علیه اسرائیل» کردند. آزولی اظهار داشت که تصمیم واشنگتن «یک غافلگیری ناگهانی با توجه به موضع فعلی امریکا در مورد چندجانبه‌گرایی نبود.»

■ بروکسل: برای شکست برگزیت آماده هستیم

میشل بارنیه، مذاکره‌کننده اتحادیه اروپا در مسئله خروج انگلیس موسوم به برگزیت گفت که همه باید آماده شکست این مذاکرات بوده و برای آن برنامه داشته باشند. میشل بارنیه درباره مسئله برگزیت گفت بروکسل برنامه‌های احتمالی شکست مذاکرات را طراحی کرده است. به نوشته روزنامه گاردین، بارنیه که اخیراً به لندن دو هفته فرصت داده تا برنامه‌های مالی خروج را به طور شفاف بیان کند، گفت:«شکست مذاکرات برگزیت گزینه دلخواه نیست اما امکان آن وجود دارد.» بارنیه همچنین گفت: همه شامل کشورهای عضو اتحادیه اروپا و بازرگانان و شرکت‌های تجاری باید برای شکست برگزیت برنامه داشته باشند. وی افزود: در تاریخ ۱۹ مارس ۲۰۱۹ که روز پایانی مذاکرات برگزیت تعیین شده، به بریتانیا با دید کشور سوم نگاه می‌شود.

■ اتحادیه اروپا ونزوئلا را تحریم کرد

اتحادیه اروپا روز دوشنبه در بیانیه‌ای از تحریم تسلیحاتی و مسدود کردن دارایی و محدودیت سفر اتباع ونزوئلایی خبر داد. بنابر گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، اتحادیه اروپا مدعی شد که در راستای اقدامات سیاسی و دیپلماتیک به منظور حمایت از مذاکرات صلح‌آمیز در جهت حل بحران سیاسی در ونزوئلا، روز دوشنبه به اتفاق آرا تصمیم گرفت که تدابیری در جهت محدودیت این کشور اعمال کند. در بیانیه‌ای که به این منظور منتشر شده، آمده است: «این تحریم‌ها شامل تسلیحات و مواد مربوط به آن می‌شود که می‌توان از آنها برای سرکوب داخلی استفاده کرد. همچنین مسدود کردن دارایی‌ها و محدود کردن سفر برخی اتباع از جمله دیگر مواردی هستند که در این بیانیه به آنها اشاره شده است.

■ حمله انتحاری به کاروان نیروهای خارجی در قندهار

مطیع‌الله هلال، سخنگوی فرماندهی پلیس قندهار گفته که یک بمبگذار انتحاری کاروان نیروهای بین‌المللی را در شهرستان «دند» هدف قرار داده است. به گزارش بی‌بی‌سی، هلال افزود که درباره تلفات احتمالی این انفجار انتحاری گزارشی در دست نیست، اما یک منبع دیگر گفت که سه سرباز رومانیایی زخمی شده‌اند. نیروهای بین‌المللی تحت فرمان ناتو در افغانستان تا به حال درباره این انفجار اظهارنظری نکرده‌اند. هیچ گروهی مسئولیت این انفجار را بر عهده نگرفته است.